

Koncepce Ústřední knihovny Univerzity Karlovy 2019–2020

S ohledem na rychle se měnící prostředí a podmínky podpory vzdělávání a výzkumu na Univerzitě Karlově (dále „UK“) vyplývající z požadavků digitalizace, internacionalizace i centralizace je nutné, aby knihovnicko-informační služby na UK byly provozovány, rozvíjeny, průběžně adaptovány a metodicky řízeny. Nové činnosti je nutné koncipovat s vazbou na hlavní strategické priority Univerzity Karlovy, ať již v oblasti rozvoje kvalitních studijních programů nebo v podpoře špičkového výzkumu.

Koncepce navazuje na Koncepci Ústřední knihovny realizovanou 2015–2018. Tato koncepce kladla důraz na podporu komunikace Ústřední knihovny v rámci systému knihoven UK i celé Univerzity Karlovy, rozvoj technologických nástrojů pro provoz knihoven a zabezpečení služeb elektronických informačních zdrojů. Výrazně rozvíjela oblast e-learningu a nástrojů akademické integrity.

Hlavní úkoly podle oblastí působnosti Ústřední knihovny Univerzity Karlovy pro roky 2019–2020

Metodická, koncepční a řídicí činnost Ústřední knihovny Univerzity Karlovy

1. Realizovat metodickou, koncepční a řídicí činnost v součinnosti s pracovními skupinami Ústřední knihovny a fakultních knihoven
 - Porada ředitelů fakultních knihoven
 - Porada fakultních koordinátorů pro rozvoj e-learningu na UK
 - Porada fakultních koordinátorů pro systém kontroly originality prací Turnitin
 - Porada fakultních koordinátorů open access
 - Pracovní skupina pro elektronické informační zdroje UK (Komise EIZ)
 - Pracovní skupina pro rozvoj a správu Centrálního knihovnicko-informačního systému
 - Pracovní skupina pro rozvoj digitalizace na Univerzitě Karlově
2. Spolupracovat se všemi útvary rektorátu při řešení společných i typicky knihovnických úkolů.
3. Aktivně spolupracovat s vysokými školami a dalšími knihovnami prostřednictvím členství v Asociaci knihoven vysokých škol, Svazu knihovníků a informačních pracovníků a dalšími oborovými organizacemi a sdruženími.
4. Aktivně využívat možností spolupráce se zahraničními akademickými knihovnami zapojením do relevantních aktivit mezinárodních organizací (např. LIBER, UNICA), Evropské univerzitní aliance 4EU+ a spolupráce v programu Erasmus+ Staff Training Mobility. Aktivně vyhledávat a zapojit se do přípravy a realizace společných projektů.
5. Zapojit se naplňování třetí role univerzity účastí v projektech jako je Juniorská univerzita nebo Univerzita 3. věku, v oblastech souvisejících s informační podporou vzdělávání a výzkumu.

Centralizovaný systém akvizice a správy elektronických informačních zdrojů na UK

1. Aktivně spolupracovat s Národním centrem pro elektronické informační zdroje – CzechELib při vytváření národní akviziční politiky nákupu elektronických informačních zdrojů (dále „EIZ“). Poskytnout podklady pro strategické rozhodování o efektivitě vynakládání prostředků na akvizice EIZ formou sdílení informací o EIZ pořizovaných mimo projekt „CzechELib“ a (spolu)financovaných z libovolných dalších zdrojů (zejména státní rozpočet prostřednictvím podpory nebo dotace a různé výzvy OP VVV) v prostředí „Statistického a analytického systému EIZ“. Zároveň tím přispět k validitě podkladů potřebných pro přípravu přechodu na financování EIZ od r. 2021 z národních zdrojů.
2. Aktivně podporovat a propagovat služby související s EIZ mezi akademickými pracovníky a studenty Univerzity Karlovy.
3. Zpracovat dokument *Pravidla akvizice a zpřístupňování elektronických informačních zdrojů na Univerzitě Karlově*.
4. Provozovat nástroje (SW) pro správu, zpřístupnění a vyhodnocování efektivity pořízených EIZ – např. Portál elektronických informačních zdrojů, SFX link server, discovery systém apod.

Centralizovaný systém služeb knihoven a středisek vědeckých informací

1. Metodicky a technologicky připravit a realizovat jednotnou registraci uživatelů knihoven UK a společný výpůjční řád knihoven UK.
2. Provést aktualizaci katalogizačních a dalších metodik dostupných na interní webové stránce *Správa Centrálního katalogu a podpora uživatelů*, včetně doplnění instrukcí pro katalogizaci a správu historických fondů knihoven Univerzity Karlovy.
3. Vybrat a implementovat nový knihovní integrovaný celouniverzitní software a provést s tím související konverzi dat.

Ústřední knihovna – depozitář Lešetice

1. Dokončit obsahovou analýzu fondů uložených v archivním a depozitním středisku Univerzity Karlovy.
2. Zpracovat analýzu digitalizace fondů depozitáře Lešetice.
3. Dokončit revizi a stěhování fondů pro trvalou zápůjčku Masarykovu ústavu Akademie věd.

Celoživotní vzdělávání a podpora zaměstnanců Univerzity Karlovy

1. Aktivně zjišťovat vzdělávací potřeby zaměstnanců Univerzity Karlovy v oblastech zabezpečovaných Ústřední knihovnou a pořádání relevantních a kvalitních kurzů.
2. Zpracovat a kolegiu rektora předložit návrh aktualizace *Přílohy k opatření rektora č. 78/2017 - Katalog prací pro hospodářsko – správní, technické a odborné pracovníky a pro dělníky, obslužné pracovníky a obchodně provozní pracovníky Univerzity Karlovy* v pracovních pozicích zaměstnanců knihoven.
3. Dokončit stavební úpravy v prostorách Centra Krystal, které Ústřední knihovna užívá, s cílem vybudování zázemí pro vzdělávací aktivity Ústřední knihovny.

E-learning a jeho rozvoj

1. Rozvíjet nová témata vzdělávání v oblasti e-learningu formou školení, metodického vedení a e-learningových kurzů.
2. Rozvíjet MOOC jako platformy naplňování otevřeného vzdělávání Univerzity Karlovy pro veřejnost.
3. Rozvíjet a pravidelně aktualizovat LMS Moodle, páteřního systému pro zabezpečení e-learningu na Univerzitě Karlově.
4. Provozovat systém Adobe Connect a StreamServer na centralizované bázi pro Univerzitu Karlovu.
5. Aktivně přistupovat k novým modalitám a požadavkům na e-learning, jež budou sloužit k posílení zázemí pro výuku (a výzkum) na UK - např. prostředky pro „virtual mobility”.

Rozvoj otevřené vědy na Univerzitě Karlově

1. Plnit úkoly vyplývající z *Akčního plánu pro implementaci Národní strategie otevřeného přístupu České republiky k vědeckým informacím na léta 2017–2020*.
2. Propojit centrálního repozitář v systému DSpace se systémem pro správu publikační činnosti OBD, případně s dalšími systémy (SIS, WhoIS, Granty a Projekty (GAP)).
3. Zpracovat koncepce rozvoje Digitálního repozitáře Univerzity Karlovy.
4. Rozvíjet služby navázané na provozované digitálního repozitáře, pro podporu vzdělávání, vědy a výzkumu na Univerzitě Karlově.

Digitalizace a digitální knihovna Univerzity Karlovy

1. Rozvíjet digitalizační aktivity, ve spolupráci s fakultními knihovnami a dalšími pracovišti Univerzity Karlovy. Zpracování strategických a koncepčních dokumentů budováním digitální knihovny Kramerius Univerzity Karlovy, který zpřístupňuje digitalizáty studijní literatury a dalších dokumentů z fondů Univerzity Karlovy.
2. Zpracovat Provozní řád Digitalizačního centra Ústřední knihovny, nového digitalizačního pracoviště Univerzity Karlovy.
3. Ve spolupráci s Archivem Univerzity Karlovy rozvíjet koncept dlouhodobého uchovávání digitálních fondů Univerzity Karlovy.
4. Realizovat testovací provoz Centrálního přístupového bodu k digitalizovaným dokumentům, born-digital dokumentům a publikační činnosti.

Podpora akademické integrity, informační gramotnosti a principů akademického psaní na Univerzitě Karlově

1. Podporovat oblast akademické integrity formou rozvoje technologických nástrojů (např. systém Turnitin) a metodických konceptů. Aktivně vyhledávat možnosti spolupráce se zahraničními partnery (např. Realizací společných projektů).
2. Metodicky podporovat výuku studentů na Univerzitě Karlově v oblasti informační gramotnosti, i prostého užívání služeb knihoven UK a spolupracovat v této oblasti s fakultními knihovnami.
3. Metodicky podporovat využívání systému Turnitin pro kontrolu originality kvalifikačních a habilitačních prací a vyhodnotit zpětnou vazbu prvního roku plošného zavedení tohoto systému na Univerzitě Karlově.

Evropské dokumentační a informační středisko

- Připravit novou koncepci činnosti Evropského dokumentačního střediska v souladu s *Dohodou o partnerství mezi Zastoupením Evropské komise v ČR a Univerzitou Karlovou*, která bude reflektovat proměny informačních služeb ve virtuálním prostředí a strategii internacionalizace Univerzity Karlovy.